

3. Міністерство внутрішніх справ попереджає - курити можна лише в дозволених місцях - електронний ресурс - <http://fri.net.ua/node/2084>

Воробець Христина Олегівна
курсант 2-го курсу
факультету економіко- правової безпеки
Науковий керівник:
професор кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності,
доктор юридичних наук, професор, полковник поліції
Миронюк Р.В.

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Важливість і масштабність завдань з охорони життя і здоров'я, прав та інтересів громадян, відповідно до ст. 3 Конституції України, реформування адміністративного законодавства, а також поширеність адміністративних проступків, їхня структура, причини й динаміка зумовлюють необхідність предметного дослідження інституту адміністративної відповідальності, зокрема специфіки відповідальності військовослужбовців[1].

Важливої уваги заслуговує статус військовослужбовців як суб'єктів адміністративної відповідальності. На військовослужбовців покладено важливе завдання оборони держави, тому і підвищенні вимоги ставлять до цієї категорії службовців. За останній час було прийнято ряд правових актів, які регулюють правовий статус військовослужбовців (прийнята нова редакція Закону «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», Військові Статути Збройних Сил України), а до Кодексу про адміністративні правопорушення внесені зміни щодо адміністративної відповідальності військовослужбовців.

У військовому юридичному словнику зазначається: «Адміністративна відповідальність військовослужбовця - це форма юридичної відповідальності військовослужбовця за правопорушення, яке не пов'язане з виконанням службових обов'язків та не є кримінально караним. Вона розповсюджується також на військовозобов'язаних у період проходження ними військових зборів. Адміністративні стягнення накладаються повноважними органами державного управління (органами внутрішніх справ, державними інспекціями, посадовими особами, уповноваженими на те законодавчими актами держави)» [2].

На відміну від адміністративної відповідальності, дисциплінарна відповідальність являє собою «особисту відповідальність

військовослужбовців за проступки, пов'язані з порушенням військової дисципліни, норм моралі та військової честі». Притягнення військовослужбовців до дисциплінарної відповідальності здійснюється їх безпосередніми начальниками, а також начальниками гарнізонів, старшими морськими начальниками, військовими комендантами, районними (міськими) військовими комісарами. При цьому порушників може бути піддано дисциплінарному стягненню. Проступки військовослужбовців можуть також розглядатися на зборах особового складу та товарицькими судами честі.

Частина 1 статті 15 КУпАП дає перелік адміністративних правопорушень, за вчинення яких військовослужбовці притягуються до адміністративної відповідальності. При цьому законодавець уживає словосполучення «несуть адміністративну відповідальність» [4]. До таких правопорушень зараховують порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, учинення правопорушень, пов'язаних із корупцією, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання й використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію [5].

Нові законодавчі акти про адміністративну відповідальність повинні, враховуючи реалії сьогодення переглянути види адміністративних стягнень на правопорушників, при цьому слід врахувати особливості стягнень, які можуть бути застосовані до державних службовців, на яких поширюється дія статутів та положень про дисципліну.

Статтею 15 КУпАП передбачено, що військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, Міністерства внутрішніх справ, служби цивільного захисту й Державної служби соціального зв'язку та захисту інформації України несуть відповідальність за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами [3].

Слід констатувати, що питання адміністративної відповідальності військовослужбовців Збройних Сил України регулюються Кодексом України про адміністративні правопорушення та Дисциплінарним статутом Збройних Сил України. Кодекс України про адміністративні правопорушення містить норму про адміністративну відповідальність військовослужбовців за правопорушення на загальних підставах та норму, яка відсилає до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України щодо притягнення до

адміністративної відповідальності. На думку Полякової О. С останнє або є зайвим, оскільки Дисциплінарний статут Збройних Сил України не регулює адміністративні правопорушення та адміністративну відповідальність, або потребує необхідності приведення норми у відповідність до норм Кодексу України про адміністративні правопорушення [3].

Єдиною фактичною підставою притягнення військовослужбовців до адміністративної відповідальності є вчинення ними адміністративного проступку. Усі адміністративні правопорушення, за вчинення яких притягуються до адміністративної відповідальності військовослужбовців, можна умовно поділити на кілька груп. Перша група: проступки, передбачені ст. 15 КУпАП. Друга група: військові адміністративні правопорушення, передбачені гл. 13-Б КУпАП. Третя група: вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Військовослужбовці поряд з іншими громадянами визнаються суб'єктами адміністративної відповідальності. Однак їхній правовий статус відрізняється від загального. Це визначається можливістю, а в більшості випадків й обов'язковістю трансформації їхньої загальної відповідальності у специфічну. Така нормативна регламентація була успадкована з часів існування радянського адміністративного та військового законодавства й пояснювалася тим, що в інтересах обороноздатності країни, підтримання дисципліни у військах юрисдикція цивільних органів мала поширюватися на військовослужбовців лише за окремі адміністративні проступки.

Ви рішення всіх проблем, пов'язаних із застосуванням відповідальності за адміністративне правопорушення, можливе лише у випадку прийняти нового Кодексу про адміністративні проступки, оскільки внесення змін до чинного Кодексу про адміністративні правопорушення не вважається за доцільне. Новий Кодекс про адміністративні проступки повинен закріпити нові концептуальні положення щодо адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність військових службових осіб є необхідним правовим засобом надійної охорони військового правопорядку від порушень, свого роду гарантією його міцності і непорушності, а також забезпечує боєготовність та боєздатність військових підрозділів.

---

1. Конституція України [Електронний ресурс] Сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] Сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/law/s/show/80731-10/>.

3. Закон України. «Про військовий обов'язок і військову службу». [Електронний ресурс] Сайт Верховної Ради України. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2232-12>.

4. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення / [Р.А. Калюжний, М.І. Іншин, І.М. Шопіна] – 5-те видання із змінами і доп. Станом на 10 вересня 2013 р. – К.: Правова єдність, 2016. – 976 с.

5. Шапаренко С.О. Доцільність використання ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення / С.О. Шапаренко // Проблеми розвитку та модернізації

податкових та правоохоронних органів України, боротьба з корупцією та злочинністю : збірник наукових праць (за матеріалами міжвузівської науково-практичної конференції). – Ірпінь : Національна академія державної податкової служби України, 2017. – С. 11-12

Гіренко О.О.,
курсант 4 курсу факультету підготовки
фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ В КОНФЛІКТНІЙ ОБСТАНОВЦІ

Сучасна Україна переживає становлення рівноправною країною на міжнародній арені. Саме тому реформування вітчизняного законодавства до європейських стандартів сформувало вектор розвитку усіх галузей права. Саме тому робота науковців у напрямку деталізації норм права є необхідною. Логічним продовженням думки про те, що актуальність дослідження проблематики застосування тактики допиту, як матеріальної складової розслідування злочинів, при конфліктних ситуаціях є необхідною.

На нашу думку, конфлікти є складовою будь-якої діяльності суспільства, у тому числі під час допиту у кримінальному провадженні. Особливість досудового розслідування становить те, що саме воно на виникає на ґрунті конфлікту і його сторони(сторона захисту й обвинувачення) протидіють один одному. З одного боку слідчий, прокурор зацікавлені в доведенні провадження до суду, з іншого підозрюваний, обвинувачений – в приховуванні обставин вчинення злочину. Саме тому, я вважаю, протидію збоку сторони захисту, а й інколи збоку інших учасників, слід розглядати як природне явище. Це впливає із самої сутності слідчої діяльності, для якої характерно подолання опору з боку незацікавлених в успішному розслідуванні справи осіб. У звичайному розумінні протидія – це дія, що перешкоджає іншій дії. Протидія як дія, спрямована на неприпустимість досягнення бажаної мети протилежною стороною, є різновидом конфліктної поведінки [1, с. 46].

Конфліктна ситуація під час допиту є звичною для слідчих. Слід зазначити, що відповідно до статистики, допит – найбільш поширена слідча (розшукова) дія, що становить приблизно 25 % від усього робочого часу слідчого [2, с. 282]. Також, допит є однією з обов'язкових слідчих дій щодо будь-якого кримінального правопорушення, саме тому слідчий витрачає на допити приблизно 80 % від загального часу на проведення слідчих дій[3, с. 3].